

Oni p. n. naročniki, ki bi položnice trenutno ne potrebovali, naj jo shranijo za prihodnje plačilo ali naj pridobe novega naročnika ter mu položnico izročijo, da plača naročnino.

Finančni odbor in nadzorstvo

Nato so se izvršile še volitve finančnega odbora, v katerega so bili soglasno izvoljeni iz trgovinskega odseka gg. Ferdo Pintar in Anton Fazarinc, iz obrtnega odseka gg. Ivan Šimenc in Miroslav Urbas, iz industrijskega odseka gg. Anton Krejči in Stane Vidmar, iz gostinskega odseka pa g. Miro Peterlin.

Prav tako so bili soglasno izvoljeni v nadzorstveni odbor iz trgovinskega odseka g. Edmund Kastelic, iz obrtnega odseka g. Jakob Zadavec, iz industrijskega odseka g. dr. Ciril Pavlin in iz gostinskega odseka g. Josip Šerec.

Naslednjega dne se je seja nadaljevala.

Predsedstveno poročilo

Posvetovanja članov posameznih odsekov so se tako zavlekla, da je predsednik g. Ivan Jelačin otvoril današnjo plenarno sejo Zbornice za 10.1.1937. Napovedana je bila za 9. uro. Pozdravil je navzoče, zlasti pa zastopnika banke uprave svetnika dr. Marna Ugo, ovi, ki so se skupaj s predsednikom in g. Alb. na Smerkoja. Ob poudarjenju so zasedli svoja mesta že izvoljeni podpredsedniki gg. Ivan Ogrin, Rihard Skubec in Konrad Esbacher ter generalni tajnik g. Ivan Mohorič. Na plenarni seji, ki je nato sledila, je podal predsednik Ivan Jelačin svoje poročilo, ki je v njem opisal naš gospodarski položaj ter se dotaknil res strokovnjaško gospodarskih problemov, ki jih lahko delimo v tri skupine: 1. naravni razvoj, nivelacija in integracija gospodarskih razmer v naši državi ter izenačenje gospodarske zakonodaje in javne uprave; 2. sanacija gospodarskih razmer ter odprava posledic krize; 3. prilagoditev našega gospodarstva na izpremenjene razmere v svetu, odnosi do inozemstva, zlasti do naših sosedov.

Skupne ali ločene zbornice?

»V delokrog zbornice spadajo predvsem naslednje naloge: zastopati, sejititi, in pospeševati v skladu s splošnimi interesi splošno gospodarstvo in njegove panoge, ki so zastopane v zbornici. Poskušali so že, da bi naše zbornice razdvajali ter oslabil s tem, da bi se osnovala posebne obrtne zbornice. Z veseljem lahko ugotovim, da smo naši Slovenci pokazali mnogo zrelosti v presoji tega vprašanja in prav zadnje volitve so zgovorno dokazale, da naše obrtnišvo zna ceniti pomen in prednost skupnih zbornic. V skupnih zbornicah lahko obrtnišvo razvija neodvisno svojo iniciativnost in delavnost, v njih je pa tudi vedno našlo vse razumevanje in zaščito.«

Predsednik je posebej toplo pozdravil pri zadnjih volitvah izvoljene svetnike, nakar je naglasil, da je prvenstvena naloga zbornice spremljati vse pojave gospodarskega življenja, presojati njih učinek na gospodarstvo vse banovine in proučevati iz lastne pobude ali na zahtevo oblasti vsa vprašanja gospodarskih panog, ki so v zbornici zastopane.

Splošne gospodarske razmere

»Gospodarske razmere in odnosi v vsem svetu, kakor tudi pri nas, so nestalni ter spremenljivi, kakor še niso bili nikdar. Ta položaj še posebno zahteva od zbornice, da je v čim tesnejših stikih z vsem strokovnim združenjem svojega področja in da jih podpira pri njihovem delu. Zbornica je dosegla v tem pogledu mnogo uspehov, vendar jo še čaka mnogo dela. Najbolj značilno za našo gospodarsko dobo je, da se kaže povsod nedovršenost, zlasti v gospodarski zakonodaji. Za zbornico pomeni to, da ne more odpraviti defenitivno niti enega vprašanja z dnevnega reda.

Gospodarska struktura zborničnega področja se v marsičem razlikuje od drugih banovin. Pogoji za gospodarsko aktivnost so glede na življenjski standard in skupno gospodarskega razvoja mnogo težji in zato tudi občinjo reperturje mnogo bolj, kakor v drugih pokrajinah. Razen tega vpliva še po sebi obsejna lega Slovenije, pomanjkanje dobrih zvez z našim najbližjim domačim pristaniščem. Vseh teh težkoč druge pokrajine ne poznajo. Zato ima marsikatera gospodarska uredba, sprejeta za vso državo, pri nas mnogo usodnejši učinek, kakor na drugih zborničnih področjih. Izenačenje gospodarske zakonodaje neprestano izliva težkoče. Naša zbornica je pri svojem delu pogosto naletela na nerazumevanje. Naši predlogi so bili pogosto sprejeti kot neumesna kritika, čeprav smo bili daleč od nje, da bi se spuščali v kritiko, ki nam ne pripada. Verjetno je, da nas čaka tudi pri nadaljnjem delu enake težkoče in bo treba še mnogo odločnosti ter vztrajnosti, da jih bomo premagovali. Že zakoniki načrti, ki so pred zakonodajno, bodo najbrž ustvarjali podobne težkoče. Mislim pred vsem na trgovski zakon, združni zakon o cestnih fondih, na uredbo o minimalnih mezdah in na zakon o samoupravnih hranilnicah.«

Ali kriza popušča?

»Nekateri trde, da je kriza že premagana in da se je že začel polet gospodarske konjunktore. Vendar so mnogi še nezaupljivi ter nočejo verjeti varljivim videzom izboljšanja in napovedujejo še dolga leta krize. Pravkar objavljena statistika zbornice kaže, da je bilo tudi v preteklem letu število odjav obratov večje od prijav. Ni moj namen, da bi se spuščal podrobneje v razmišljanje

tega pojava, glede na to, da na področjih drugih zbornic število obratov rapidno narašča. Nedvomno pretežna večina podjetnikov odjavlja obrate, ko ne more več vzdržati v boju za obstoj. Statistika nam torej ne more potrditi, da se kaže izboljšanje na vseh področjih. Položaj je po posameznih panogah zelo različen. Kažejo se trenutna zboljšanja, pa tudi mnogi svariški znaki, da zboljšanje najbrž ne bo trajno. To velja predvsem za razmere v zunanji trgovini, ki se je poživila in vzbujala varljive upe. Prehude so izkušnje preteklega leta, da bi lahko verovali v trajnost konjunktore, saj predobro vemo, da jo je povzročilo predvsem ogromno oboroževanje evropskih držav. Če se je naša zunanja trgovina poživila in promet povečal, ne smemo pozabiti, da je velik del izvoza v ključu izpostavljen dan za dnem presenečenjem, in je v nevarnosti, da zamrzne. Naše gospodarstvo, ki prebivlja doma zlasti kreditne težkoče, še stonilijonske terjatve, zamrzle v inozemstvu. Optimisti računajo, da se bo letos naš nacionalni dohodek povečal za okrog 6 milijard dinarjev, čemur prilagodevajo proračun javnih dajatev. Po dolgih letih politike pretrane deflacije nastopa v gospodarstvu kreditna ekspanzija, ki gre do skrajne kapacitete gospodarstva. Uvidevamo potrebo po javnih delih in likvidaciji moratorija za kmečke dolgeve, moramo pa svetovati ter priporočati previdnost pred prenačenostjo in pretravanjem. Finančni minister pričakuje v tem proračunskem letu od gospodarstva 650 milijonov Din več dohodkov kakor v dosedanjem proračunu. Minister za socialno politiko pa uvaja nove vrste zavarovanja, razen tega se razen kmečkih dolgov socializira in emitira tudi nova tranša notranjega posojila v višini pol milijarde Din.

Senzacija denarnega trga

Ako bi bil naš kreditni sistem zdrav in bi funkcioniral kakor leta 1930, bi lahko prevzeli vse te operacije nase. Žal pa so dandanašnje razmere v marsičem drugačne. Razen posameznih poskusov mobilizacije dveh hranilnic je naše denarstvo prepuščeno samemu sebi, da se s svojimi napori in svojimi rezervami skuša sanirati. Kljub vsem naporom, stonilijonskim odpisom in izgubam še vedno ni prišlo do ureditve našega kreditnega sistema. Zadnja uredba o likvidaciji kmečkih dolgov je postavila tudi naše kreditno združenstvo pred težko rešljiva vprašanja. Prete mu izgube zadnjih rezerv in prenos kmečkih terjatev na Privilegirano agrarno banko. Trgovinsvo in obrtnišvo ne more biti brezbržno glede na to ureditev. Posledice, ki jih je zapustila kriza, se bodo poznale še desetletja in zato bi ne bil upravičen optimizem glede naših kreditnih in plačilnih zmognosti.

Socialna zakonodaja

Dobro se zavedamo, da izboljšanje življenjskega standarda kmeta in delavca poživlja gospodarsko delavnost vseh panog in zato priznavamo potrebo uredbe minimalnih mezd, ki jo pozdravljamo tudi zato, da bi se omejila neolajalna konkurenca. Upamo da bo okvir uredbe o minimalnih mezdah pripomogel, da se produktivski pogoj glede delavskih mezd po vsej državi izenači. Tudi zavarovanje za starost onemoglost in smrt bo najbrž uvedeno kmalu s posebno naredbo. To pomeni okrog 100 milijonov Din novih dajatev na leto. Starostno zavarovanje je bilo uzakonjeno že leta 1922, vendar so njegovo izvedbo doslej odlagali iz gospodarskih razlogov. Zdaj mislijo, da je nastopil čas za povoljne konjunktore in da zavarovanje lahko uvedejo. Zbornice priznavajo, da je potrebno smotno socialno skrbstvo, vendar pa mislimo, da mora biti prilagojena kapaciteti in razvoju gospodarstva. Zato priporočajo naj se zavarovanje uvede najprej le v nekaterih panogah industrije, kjer je najbolj potrebno, a hkrati naj skušajo temeljito racionalizirati bolniško zavarovanje, da bi s prihranki pri njem krili delno stroške novega zavarovanja.

Javna dela in turizem

Pri javnih delih bi morali stremeti predvsem za tem, da bi gospodarstvo imelo čim večjo posredno in neposredno korist od investicij. Zato bi jih morali prevzemati le domači podjetniki in uporabljati bi bilo treba le domače gradivo. Naše zbornično področje obsega zelo veliko tranzitno ozemlje za na Jadran in v Italijo. Zaradi tega je nujno potrebno modernizirati tranzitne ceste in omogočiti direktno zvezo Slovenije s Sušarom. Ta javna dela bi morali vzeti predvsem v program, kar zahtevamo tem bolj upravičeno, ker je naša banovina pri podpisu prve tranše bonov za javna dela pokazala vse razumevanje ter je pripravljena žrtvovati poln znesek sto milijonov Din, kar pomeni skrajni napor našega gospodarstva. Za vsakega promet smo žrtvovali izredno mnogo investicij. Zadnja sezona je bila dobra, vendar pa ovirajo razvoj tujeskega prometa iz inozemstva težkoče v plačilnem in ključnem prometu. Predlagali smo zlasti zboljšanje železniškega voznega reda. Ugotovili smo, da se v območju ljubljanske železniške direkcije hitrost vlakov čedalje bolj zmanjšuje, med tem ko uvažajo v drugih pokrajinah moderne motorne vozove. To vpliva zelo škodljivo na razvoj tujeskega prometa pri nas. Zdi se, da dala uredba o turizmu okvir in pravno podlago organizaciji tujeskega prometa bo zbornica skupno z drugimi činitelji odločno podpirala smoteno delo za pospeševanje turizma. Nato je govoril g. Avsenek.

Kritika predsedstvenega poročila

Predsedstveno poročilo so nekakšna tradicija zbornice, ta je dobra, in je prav, če predsedstveno poročilo vsebujejo siste-

matično poročilo o razvoju našega gospodarstva, tega pa je v pričujočem poročilu premalo, ker je predvsem programatski govor g. predsednika.

Glede prejšnjih poročil pa je mnenja, da je v njih treba paziti, da se ne bodo ponavljale lamentacije in pa protesti, kar je bila slaba stran predsedstvenih poročil. Čemu so nam potrebne lamentacije, ko vemo, da nismo uspeli. Tudi protestov smo se že najedli. Dobri so, če vemo, da z njimi kaj dosežemo. Če je pa drugače, dela vsak protest vtis neresnosti in zadrege. S protesti ne bomo prišli daleč, ampak s pametno gospodarsko taktiko.

Najvažnejša točka, o kateri bi bilo danes razpravljati, je »slovensko gospodarstvo«. Stvar s to krilatico je zelo delikatna in je prav, če se ta pojem razbistri.

Slovensko gospodarstvo je danes pojem, ki ga je ustvaril nezadovoljiv odnos vseh merodajnih faktorjev do gospodarskih razmer v Sloveniji. Bistvo je v tem, da smo prepričani, da smo bolj obremenjeni kot bi to morali biti in da dobimo manj, kakor bi morali dobiti. Če teh dveh dejstev ne bi bilo, potem bi bil sicer pojem slovenskega gospodarstva še vedno tu, ne bi pa se z njim toliko ukvarjali v praksi. Zaveš, da je obremenitev prevelika, prejemi pa premajhni, se je koncentrirala v pojem slovenskega gospodarstva. Mi smo za to slovensko gospodarstvo, treba pa se je tega točno držati in zahtevati remedure tam, kjer se nam godi krivica. Ne sme pa obstojati v težnjah po slovenski avtarkiji, v kar se ta krilatica zlorablja.

Effekti tega ponavljanja se že poznajo: na dan prihaja s svojimi zahtevami hrvatska »privreda« in sicer v obliki, ki nam ni prijetna. Bati se je pa, da bomo dobili tudi srbsko »gazdinstvo« s podobno ideologijo in bomo imeli boj med vsemi tremi. Tega boja se je bati. Treba pa se je držati stare prakse in delati, kot je dejal francoski pregovor: Vedno je treba misliti na to, a čim manj govoriti. Pri zaščiti slovenskega gospodarstva se držimo tega načela. S prevelikim poudarjanjem tega, kjer niso dane potrebe, ne bomo nič dosegli, ampak samo izzvali reakcijo.

Smatram za potrebno razčistiti te pojme, ker smo morda Slovenci napravili največ napak, ko smo splošne narodne pojme pustili nerazčiščene na kulturnem in političnem polju, pa ni treba te napake storiti tudi na gospodarskem polju. Ne smemo imeti malikov, katerih se ne sme nihče dotakniti. Vsem nam je slovensko gospodarstvo sveta stvar, ne samo pridobitnim stanovom, ampak tudi delavcu in kmetu in vsem tistim, ki delajo zunaj na terezu. Ti nikoli ne govorijo, ampak samo delajo. Gospodarski vrhovi naj vodijo o tem račun, da je to krilatica, ki je zelo dobra za ploskanje, ki nam pa postane zelo nevarna, če se porablja takrat, kadar to ni na mestu.

Za g. Ivanom Avsenekom je govoril g. Josip Kavčič, ki je poudaril v svojem govoru potrebo, da se zbornica sestaja čim pogostejše. Seje naj ne bodo samo formalnega značaja, da se na njih samo docira in glasuje, potem pa gre domov. S to prakso je treba prelomiti in treba je na zborničnih sejah dobiti od zborničnih svetnikov čimveč dobrih misli za delo v zbornici. Dosedanje običajno predsedstveno poročilo naj se skrajša, pač pa naj zato poda poročilo g. glavni tajnik kot šef zborničnega urada o svojem poslovanju.

Na izvajanja g. Avseneka in Kavčiča je odgovarjal predsednik g. Ivan Jelačin, ki je delno zagovarjal svoje postopanje, delno pa je pojasnjeval nekatere zadeve.

Nato je v smislu sklepa finančnega odseka predložil zbornici g. Jelačin predlog proračuna:

Zbornični proračun Potrebščine

Zbornični proračun za leto 1937 ima glede potrebščin te postavke: Za osebne stroške, to je za osebne prejemke nameščencev 1 milijon 371.625 Din (torej za 24.137 Din manj kakor lani). Odpadla je tudi postavka 12.000 Din za nagrade, podpore in preskrbnine, ki je bila v lanskem proračunu. Za ostale osebne izdatke, kakor za uslužbenske davek, zavarovalnine in druge dajatve je določenih 240.586 in, torej 5.096 več kakor lani.

Za osebne stroške je skupno določenih torej 1.612.161 Din (31.041 Din manj kakor lani).

Za stvarne potrebščine (potne stroške, pisarniške potrebščine, poštnine, knjige in časopise, inventar, tiskovni stroški, vzdrževanje plače itd.) je določenih 580.000 Din, to je za 23.000 Din več kakor lani.

Za prispevke in ustanove, kakor za nadaljevalne šole, za podpore tekstilni šoli, za stanovske organizacije, razstave in gospodarske naprave, za pospeševanje tujeskega prometa, dotacije, za zavod za pospeševanje obrta in industrije ter za strokovne domove in zavetišča, je določenih 635.000 Din, torej 180.000 Din več kakor lani. Pri teh izdatkih so se povečale predvsem postavke za nadaljevalne šole in za pospeševanje industrije za 100 tisoč dinarjev. Zavod za pospeševanje obrta je dobil 30.000 Din več dotacij kakor lani.

Za ustanove za učence tehnične srednje šole, trgovske akademije in dvornoredne trgovske šole je določenih 18.000 Din kakor lani, za zakonite prispevke pokojninskemu zakladu 175.000 Din (25.670 Din manj kakor lani), za dotacijo sklada za onemogle bivše pripadnike zbornice 25.000 Din, za dotacijo sklada muzeja za umetno obrt 25.000 Din ter za trgovsko publicistiko 100.000 Din. V lanskem proračunu sta bili tudi med temi izdatki postavki za trgovsko učilišče v znesku 10.000 Din ter za sklad za volitve dotacija 100.000 Din. Teh postavk v letošnjem proračunu ni več.

Skupna vsota za pripevke in ustanove znaša letos 978.000 Din, lani je znašala pa 933.670 Din, torej za 44.330 Din manj.

Pod izrednimi izdatki je postavka za obrestovanje in odplačilo dolga za zbornično posloplje v višini 90.000 Din (za 70 tisoč Din manj kakor lani), ter postavka za odplačilo dolga »Obrtni dom« v Celju v višini 25.000 Din, katere ni bilo v lanskem proračunu.

Skupne potrebščine za osebne stroške, davke in pristojbine, za stvarne potrebščine, za prispevke in ustanove ter za izredne pripevke znašajo 3.285.161 Din, to je za 8.211 Din manj kakor lani.

Pokritje

Za pokritje potrebščin ima zbornica v proračunu določenih od donosa 8% zbornične doklade 2.400.000 Din (za 100.000 Din manj kakor lani), donos naknadno predpisane doklade v znesku 200.000 Din, ki je lani ni bilo v proračunu, za obresti naloženih denarjev 15.000 Din, za takse od mojstrskih izpitov 50.000 Din, za druge zbornične takse 500.000 Din, ter razni dohodki 1.000 Din.

Blagajniški pripevek v pričetku leta je znašal 200.000 Din, (lani je znašal 205 tisoč).

Skupno pokritje znaša v proračunu 3.366.000 Din (za 50.000 Din več kakor lani), skupne potrebščine pa znašajo 3.285.161 Din, tako da ostane po letošnjem proračunu 80.839 Din blagajniške rezerve.

Po predsednikovem poročilu so se oglasili k besedi še nekateri svetniki. Po precej živahni debati je sledila razprava o proračunu. Več svetnikov je vprašalo predsednika za pojasnila v posameznih postavkah, zlasti so pa protestirali nekateri proti visoki postavki za osebne izdatke.

Navzlic temu, da je bil proračun v finančnem odboru soglasno sprejet, se je o proračunu razvila daljša debata. G. Avsenek je grajal, da prva postavka glede osebnih izdatkov, ki predstavlja 40% proračuna, ni specifičirana in je stavil tudi predlog, da bi se stvarni izdatki vršili samo v sporazumu s finančnim odborom. Glede osebnih izdatkov so v istem smislu govorili tudi gg. Belcijan in Kavka. Gospod Fazarinc je omenil, da mu je bilo v finančnem odboru obljubljeno, da bo dobil specifičiran seznam predvidenih osebnih izdatkov, ki ga pa do danes ni prejel. K temu pa je pripomnil g. Pintar, da je sklep razumel tako, da bo ta seznam predložen do prihodnje seje finančnega odbora, saj tudi ne bi bilo mogoče sestaviti ta seznam v smislu izraženih zahtev, ko se je vendar seja finančnega odbora vršila včeraj pozno v noč. Glede osebnih izdatkov je govoril tudi g. Šimenc, ki je obenem zahteval, da bi dobil obrtni odsek širšo avtonomijo.

Predsednik g. Jelačin je glede na debato o proračunu opozoril na nedoslednost posameznih članov finančnega odbora, ki so včeraj soglasno odobrili proračun, danes pa iznašajo kritiko. Vprašanje osebnih izdatkov se ne da reševati kar v pol ure. Smatra pa, da je uspeh zborničnega dela mnogo odvisen od tega, da so uradniki dobro plačani.

Tudi g. Kavčič se je pridružil predsednikovemu mnenju, da vprašanje osebnih izdatkov ni tako enostavna stvar. Gosp. Rojnik pa je stavil predlog, da bi finančni odbor do prihodnje seje pripravil gradivo za razpravo o tem vprašanju, kar je bilo soglasno sprejeto. Na pripombo gosp. Avseneka glede proračunskega prispevka pokojninskemu zakladu nameščencev je pojasnil generalni tajnik g. Ivan Mohorič, da se mora po zakonskih določbah pokojninski fond dotirati vsako leto s 5% proračuna, dokler ta sklad ni tako močan, da lahko s lastnimi dohodki krije vse izdatke. Proračun zbornice je bil nato soglasno sprejet.

Samostojni predlogi

Na dnevnem redu so bili še samostojni predlogi. K tej točki je prosil predsednik g. Jelačin vse zbornične svetnike, naj mu po starem običaju predlagajo samostojne predloge vsaj 2 dni pred plenarno sejo, nujne predloge pa vsaj do večera pred plenarno sejo.

Gosp. Igluš je stavil samostojni predlog glede državnih in samoupravnih licitacij.

Zahtevajte povsod Obrtni Vestnik!

ki naj bi se vršile tako, da bi se večje dobave razdelile tako, da bi se dobav lahko udeleževali tudi manjši obrtniki. Nadalje je predlagal, da se ukinejo potrdila o plačanih davkih za udeležbo obrtnikov na javnih licitacijah. Gosp. Urbas je stavil daljši predlog glede gradnje posebnega poslopja za strokovne nadaljevalne šole v Ljubljani. V ta namen naj se osnuje pripravljajni odbor pod okriljem zbornice za zgraditev strokovne vajeniške šole. V ta odbor se naj pritegnejo zastopniki obrtnih organizacij, banovine in mestne občine, ki ima že pripravljeno zemljišče za zgraditev takega poslopja. Gosp. Čufar je stavil predlog glede reorganizacije obrtnega nadaljevalnega šolstva in glede ustanovitve poštne urada pri Sv. Križu nad Jesenicami. Gosp. Peterlin je zagovarjal delno oprostitve hotelske industrije v tujsko-prometnih krajih od zgradarine in je stavil predlog glede ukinjenja takse na radijske prenose v gostinskih obratih, gosp. Berlič glede potrebe znižanja samoupravnih trošarin na vino na 1 Din, podpredsednik gosp. Ogrin pa glede pobijanja šušmarstva.

G. Kavka predlaga, da se naj čimprej spremene statuti in poslovnik zbornice, v kolikor so bili izpremenjeni v zadnjih časih v škodo avtonomnega poslovanja v odsekih in zbornici, ker je treba sestaviti nove statute in poslovnik v tem smislu, da bodo bolj širokogrudni in omogočali pozitivno delo zlasti v obrtnem odseku.

Gosp. Majcen je k večerajšnji debati v plenumu zbornice podal krajše pojasnilo, nakar se je razvila še kratka debata o

vprašanju razširjenja avtonomije odsekov, ki sta se je udeležila g. Cukala in g. Kavka. G. Kavka je opisal Eistorijaz borbe za zbornični sestav, nato pa izjavil, da so obrtniki za to, da ostanejo v skupni zbornici, toda zahtevajo najsiršo samoupravo svojega odseka. Na pripombe, da je razdral slovenskega gospodarstva, je odgovoril, da kaj takega o njem ni mogoče trditi in da upošteva, da nosijo tudi drugi stanovni velika bremena za zbornico, toda tem stanovom je breme lažje kot obrtnikom, in zavedajo naj se, da storijo svojo dolžnost, ko pomagajo obrtnemu stanu, ki je neobhodno potreben državi in narodnemu gospodarstvu. O tem vprašanju je podal potrebnega pojasnila g. Ivan Jelačin. G. Hrastel je še opozoril na hude posledice likvidacije kmečkih dolgov, ki pomeni udarec za vse slovenskega gospodarstvo, kajti že se pojavljajo tudi pri nas zelenaši. Grajal je tudi postopanje Prizada glede sadne trgovine, zlasti ker se Prizad v vprašanju razdelitve kontingentov obrača le na privatno organizacijo v Mariboru. Končno je g. Fazarine opozoril na potrebo ureditve avtomatske telefonske centrale v Celju in je naprosil generalnega tajnika in narodnega poslanca g. Mohoriča, da se zavzame za to stvar, nakar je predsednik g. Ivan Jelačin po štiriurni razpravi zaključil sejo.

Obrtniški koledar 1937

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, ker bo kmalu posel!

Kdor ga je prejel po pošti, naj nakaže po priloženi položnici Din 12.—

Naši stanovski parlamentarci

Najmarkantnejša osebnost današnje aktivne obrtniške generacije je brez dvoma

Jakob Zadravec

Rodil se je leta 1875. kot sin pekovskega mojstra Jurija v solnčnem in vinorodnem kraju ob Dravi — Središču, kjer je obiskoval ljudsko šolo, v Mariboru pa nižjo realko. Do leta 1894. se je

nato izuril v delavnici svojega očeta v pekovskem rokodelstvu. Že tri leta nato je prevzel od očeta pekarijo, ter si je naslednje leto ustvaril že lastno ognjišče. Leta 1901., po smrti očeta, je prevzel paromlin, katerega je dvignil skupno z edincem sinom Juricom v najbolj cvetoče mlinarsko podjetje na Stajerskem.

Kaj pa kot organizator? Ko je bil na višku svojega dela, je prevzel odborniško mesto Skupne obrtne zadruge v Središču, kjer je njegov glavni uspeh, da je pripomogel do nacionalizacije naše obrti. Po preteku enega leta mu je zadruga poverila predsedniške posle, katere je vršil od 1. 1902. V to dobo pade ustanovitev okrajne posojilnice v Ormožu. Naslednja leta je bil pri delu za prospeh domače občine, v okrajnem šolskem svetu in okrajnem odboru ormoškem, kjer je ostal do likvidacije 1920. S pokojnim Ivanom Rebekom sta ustanovila leta 1908. Zvezo slov. štajerskih obrtnih zadrug, ki je delovala do leta 1929.

Njegove zasluge so: ustanovitev Središtev hranilnice in posojilnice, ustanovitev podružnice sv. Cirila in Metoda v Središču ter Sokola. Leta 1921., ko je bil izvoljen prvič v zbornični svet, je ustanovil v Središču obrtno nadaljevalno šolo ter Obrtniško društvo.

V letih 1921. do 1926. je sodeloval v zborničnem svetu kot organizator obrtno-nadaljevalnega šolstva v Sloveniji. V tem času je bila po njegovi zasluzi nacionalizirana Mariborska tiskarna in Obrtna banka v Ljubljani. Kmalu nato ga najdemo kot soustanovitelja Zanatske banke v Beogradu in podružnice v Ljubljani.

L. 1930. ga je Zveza obrtnih društev v Ljubljani (tedaj še v Celju) za njegove zasluge pri reorganizaciji obeh dotedanjih zvez in spojitve istih v ZPD v Ljubljani izvolila za častnega predsednika. Od leta 1931. do 1934. je bil edini zastopnik obrtništva v banskem svetu. Kot član zborničnega sveta v letih 1931. do 1936. se je boril proti žitnemu monopolu in nesrečnemu § 7. dop.

uredbe k pridobitni. Izvoljen je bil v finančnogospodarski odbor, v Kuratorij zavoda za pospeševanje obrti in gospodarskega sveta v Mariboru.

Predaleč bi zašli, ako bi hoteli omeniti njegovo dolgo pot po obrtno borbem terenu, saj je bilo delo za prospeh obrtništva ob neuvldljivosti političnih faktorjev vedno najbolj nevhvaležen posel.

»Moj program je kratek,« nam je izjavil g. Zadravec, »nestrankarsko in ne-sebično delo za dvig gospodarskega blagostanja slovenskega obrtništva, za njegov in njegovega naraščaja strokovni in kulturni napredek, v duhu po Zvezi obrtnih društev objavljenih vseobsegajočih organizatoričnih, nacionalnih in socialnih smernicah naj gre pot slehernega slovenskega obrtnika. Po teh načelih se bom ravnal tudi jaz.«

Josip Rebek

nam pripoveduje:

Moj pokojni oče me je že kot dvajsetletnega dečka vodil na razne obrtniške sestanke in zborovanja, katerim sem vedno rad sledil z velikim zanimanjem. Čim sem dovršil III. razred gimnazije, sem se posvetil ključavničarskemu rokodelstvu in od tedaj se je pričelo moje indirektno sodelovanje med obrtništvo. Ker je oče videl, da me zanima delo v organizacijah, me je takoj primerno zaposlil. Na tedanjih sestankih sem moral zaradi tega voditi razne zapiski in druge knjige. Svetovna vojna me je dohitela v učni dobi in opustiti sem moral vse načrte za nadaljnjo strokovno izobrazbo; s tem je padla v vodo moja iskrena želja, da bi absolviral obrtno šolo v Gradcu in si poiskal še ročne spretnosti kje v inozemstvu. Potrdili so me v vojaške in izbral sem si mornarico, kjer sem se posvetil svoji stroki, dovršil mornarsko strojno šolo in pretolkel skoro štiri leta vojne. A tudi tu nisem mogel mirovati, našel sem dovolj zaposlitve v nacionalnem pokretu, ki je bil močno razgiban že med bivšo avstrijsko mornarico. S končano vojno sem se povrnil domov ter vstopil takoj v očetovo delavnico kot ključavničarski pomočnik.

Doba ob prevratu je med drugim pritegnila še mene k javnemu delu. Razna nacionalna, socialna in kulturna društva so potrebovala nove delavce, zato nisem odrekal svojega sodelovanja. V tem delu sem dobil širok vpogled v posamezne organizacije. Nisem pa zane-marjal pozornosti do stanovske organi-

zacije. Rad sem sodeloval vsekdar, kadar so me poklicali in želeli.

Čim sem se osamosvojil 1. 1923., že so me pritegnili v odbor moje strokovne zadruge. Kot delegat zadruge sem bil dve leti nato kooptiran v načelstvo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, kateri je načeljeval njen ustanovitelj in za obrtništvo mnogo zaslužni voditelj g. Eng. Franchetti. Tisto leto je pripravila Zveza veliko vajeniško razstavo za vso Slovenijo, na kateri je razstavilo preko 1000 vajencev in vajenk svoje izdelke. Od tedaj dalje pa Vam je gotovo poznano moje delovanje v vrstah našega obrtništva. Rad in z veseljem pomagam po svojih skromnih močeh pri tem delu. Preveva me zavest, da se mora naš obrtniški stan dvigniti iz svoje osamelosti in k temu mora pomagati vsakdo brez izjeme. Niso lahke žrtve, pa tudi zavisti, nevhvaležnosti, prikritega in odkritega sovraštva je mnogo, vendar ne plaši me to. Trdno sem prepričan, da so pota naše obrtniške organizacije prava ter da so vrste organiziranega obrtništva danes tako močne, da jih nobeni poizkusi razrahljanja ne vržejo več iz osišča. V zbornici hočem posvetiti največjo pažnjo gospodarskim težnjam, njim vzporedno pa tehnični in strokovni izpopolnitvi našega obrtnika in obrtnega naraščaja!

Zatirajte šušmarstvo!

Obrtniške organizacije poročajo

Opozarjamo, da poteče 31. t. m. rok za vlaganje davčnih napovedi (pridobnine, prometnega davka itd.).

Da bi se slehernemu davčnemu zavezancu omogočilo sestaviti pravilno davčno napoved, bo Obrtniško društvo v Ljubljani tudi letos dajalo vsem interesentom strokovna navodila ter jim sestavljalo davčne napovedi.

Vabimo torej obrtnike, ki jim je na tem, da se obvarujejo pred kasnejšimi neprijetnostmi, da se poslužijo našega vabila ter se zgledajo v dne 16. do 30. t. m. v društvenih prostorih Obrtniškega društva v Ljubljani (Beethovnova 10. prtl. levo) vsak dan razen praznikov med 5. in 6. uro zvečer. S seboj je prinesiti formularje in ostale podatke o davčnem plačilu.

★

Obrtniško društvo v Ljubljani vabi obrtnike, ki se zanimajo za letošnjo veliko razstavo v Parizu, bodisi, da žele na njej razstavljati ali jo posetiti, da se nemudoma prijavijo gorenjemu maslovu. V teku je organizacija skupnega potovanja vseh jugoslovenskih obrtnikov na pariško razstavo, na razne obrtniške razstave ter na mednarodni obrtniški kongres, ki se bo vršil istočasno v Parizu. (Opozarjamo na dopis v prvi številki letošnjega Obrtnega Vestnika).

× Šoštanj. Kljub stalno slabšemu gospodarskemu položaju šaleškega obrtništva so naše stanovske organizacije v začetku letošnjega leta pričele z živahnostjo in uspešnejšim delovanjem in gibanjem, zavedajoč se, da je rešitev predvsem v nas samih in da je naša sveta dolžnost, da znova in znova opozarjamo vse one, ki krmarijo brod naše države, na probleme obrtništva in mu dokažejo, da je obrtniški stan eden najbolj produktivnih in koristnih ter tudi lojalnih udov države. Naše »Obrtno društvo« je bilo temu svojemu poslanstvu vedno zvesto. Zato ni čudno, če število njegovih članstva vedno narašča, Obrtni vestnik pa si razveseljuje utira pot v obrtniške družine. V letošnjem letu še čakajo društvo neizorana polja: še bolj bo treba utrditi članstvo stanovsko zavest in mu vzbuditi smisel za interese skupnosti, poživiti bo treba pomočniški odsek, oskrbeti vajencem možnosti do umske izobrazbe in jih tako odtegniti vplivom slabe družbe itd. Davčna vprašanja še čakajo mnogih razjasnitev. Vrabci na strehi že vedo, da je obrtniškovo davčno breme že neznosno in neumljivo, a vendar je rubeži in drugih eksekucij stalno več... Kdor pozna razmere v šaleški dolini, ta se tej naši ugotovitvi ne bo čudil. Davčna odmera, ki ne temelji na dejanskem stanju davkoplačevalca, je ne-realna in krivična! Dokler bo tako ali še slabše, tako dolgo bo v naših družinah vladal obup. Stanovske organizacije posvečajo davčnemu vprašanju vso pažnjo in je upati, da bodo naši predlogi in zahteve uvaževani.

Tudi združanje obrtnikov se je po lanskem fuziji razvilo. Borba proti šušmarstvu mu povzroča veliko dela, saj se ta kuga našega stanu pojavlja v vsakem kotu. Celotakih oseb in ustanov se je prijel, od katerih bi človek res ne pričakoval.

V nedeljo 10. jan. so se vršile pri združenju vajeniške oprostive. Pomočniški izpit sta polagala ključavničarska vajenca Leskošek Franc, sin upokojenega obratovodje v Šoštanju in Čampa Alojz, sin železniškega upokojenca v Družmirju. Prvi se je učil pri mojstru Totru Antonu, drugi pa pri mojstru Rudolfu Schmauzu v Šoštanju. Oba sta položila izpit z izvršnim uspehom.

× Kamnik. G. Ernest Škof, izdelovalec sodavice, je praznoval 12. januarja 60letni življenjski jubilej. Jubilar se je naselil v Kamniku 1. 1909. Odlikuje se po svojem značajnem in kremenitem značaju ter narodni in visoki stanovski zavesti. Kot predsednik Obrtnega društva je 1. 1935. organiziral vzorno obrtno razstavo za ves kamniški okraj. Od 1921. do 1927. je bil podžupan in nato član uprave mestne občine v Kamniku. Za svoje vsestransko človekoljubno in organizacijsko delo v raznih kamniških organizacijah je prejel visoko odlikovanje. Spremljamo njegovo delo z iskrenimi željami, da bi ga vršil v občo korist še mnogo, mnogo let.

× Obrtno društvo v Mariboru je pridelilo v soboto 9. januarja lepo uspel družabni večer. Čisti dohodek prireditve je namenjen za »Obrtniški dom v Mariboru«.

× Občni zbor Združenja mesar.k.h in klobasičarskih mojstrov se bo vršil v nedeljo 17. t. m. ob 13. v hotelu »Orel«.

× Obrtno društvo za Zagorje in okolico v Zagorju ob Savi je imelo svoj sedmi letni občni zbor dne 6. jan. t. l. v prostorih Mirka Koprivca v Zagorju O poteku zbora, ki je zelo lepo uspel, bomo izčrpnije poročali prihodnjč.

× Obrtno društvo za Zg. šiško in okolico sklicuje redni občni zbor na dan 17. jan. 1937 ob 9. uri dop. v gostilni pri g. Kavčiču

Razne objave

× Prispevki za kartelni fond. Trgovinski minister je na osnovi uredbe o kartelih predpisal prispevke, ki jih morajo plačati pogodbenne stranke registriranih kartelov, in sicer vsako leto, potem ko so plačali prvi prispevek pri registraciji kartelne pogodbe. Prispevek znaša pri delniških družbah 3 Din od vsakih 10.000 Din delniške glavnice, pri ostalih podjetjih pa 2 Din na vsakih 100 Din skupnega neposrednega davka. Ako prispevek, določen na gornji način, ne doseže 2.000 Din, se določi za delniške družbe v višini 2 Din na vsakih 1.000 Din glavnice, pri ostalih podjetjih pa v višini 8 Din na vsakih 100 Din skupnega neposrednega davka. Če gre za kartel za izvoz blaga iz Jugoslavije, tedaj znaša prispevek 2 Din od vsakih 10.000 Din delniške glavnice odnomo 1 Din od vsakih 100 Din skupnega neposrednega davka. Prispevek domačih kartelov, ki se ustanovijo zaradi skupnega sodelovanja pri določenih dobavi za državo ali samoupravna oblastva, in ki po prirodi ne morejo terjati več nego eno leto, se določa prav tako, kakor pri kartelu izvoznikov. Pri kartelih obrtnih obratov se predpiše prispevek takole: če sklene kartel do 5 obrtnikov, tedaj znaša prispevek 3% skupnega neposrednega davka, pri kartelu od 10 do 20 obrtnikov znaša 2% skupnega neposrednega davka, če pa je v kartelu preko 20 obrtnikov, tedaj se prispevek določi v višini 30 Din pavšalno za vsakega člana. Člani kartela, čigar sedež je v inozemstvu, ne plačajo prispevka. Kadar se kartel sklene na predlog ali s sodelovanjem trgovinskega ministristva, se prispevek določi za vsak primer posebej. Odlok trgovinskega ministra od 16. marca ostane nadalje v veljavi glede plačila prvega prispevka pri registraciji kartelne pogodbe.

× Znižanje dopolnilnega davka k zemljarini. Davčna uprava je izdala poziv za vložitev prijav za znižanje dopolnilnega davka pri zemljarini v smislu zakona o neposrednih davkih. Dopolnilni davek se zniža pod naslednjimi pogoji: 1) če se davčni zavezanec bavi samo s kmetijstvom; 2) če obdeluje svoje posestvo sam ali s člani svoje rodbine; 3) če šteje rodbina takega davčnega zavezanca več kakor pet članov; 4) če dopolnilni davek pri zemljarini ne presega 5000 Din in 5) če predloži v odrejenem roku prijavo na predpisani tiskovini. V smislu zakona se ne smatrajo za člane hišne zajednice osebe, ki so stalno odsotne (ki se šolajo, uče obrti, zdravijo, služijo vojaški rok ali slično), osebe, ki se bavijo tudi z industrijo, trgovino ali kakim drugim poslom, ki se zanj plačuje pridobnina, ter osebe, ki so v javni ali privatni službi, kakor tudi žene in otroci oseb, ki plačujejo pridobnino, ali so v javni ali privatni službi, in končno de-naca služinčad in nameščenci. Davčni zavezanec, ki ima povračilo do znižanja, morajo vložiti prijave na predpisanih obrazcih do 31. januarja t. l. Prijave, ki se bodo vložile po tem roku v naslednjih 15 dneh, se bodo upoštevale le tedaj, če se zakasnitev skupaj z vloženo prijavo opraviči s posebno tehtnimi razlogi; pozneje vložene prijave pa se sploh ne bodo ob-

Hranite vse izvide Obrtnega vestnika! Vezani letniki Vam bodo nudili popolno sliko in kroniko izvršenega dela.

ravnava. Prijave je vložiti pri pristojni občini. Na zahtevo davčnega zavezanca izpolni prijavo tudi občina po prošilcevi napovedi.

× **Davčna uprava za mesto v Ljubljani** objavlja, da dospe v smilu čl. 148. zak. o nepo. rednih davkih v 1. četrtletju t. l. v plačilo: dne 1. jan. 1. obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice. 15. avgusta 1937 pa prvi polletni obrok zemljarine.

× **Dne 20. januarja** se vrši pri Dravski radionici v Ljubljani, Kobaridska 43, ofertalna licitacija za nabavo raznih vijakov in matic, zakovic, zaponk, raznega železa, jekla, raznih žebeljev, 200 kg karbida, 100 m³ kisika, steklenega papirja in platna in tesarskih svinčnikov; dne 22. januarja za dobavo 1000 m impregniranega platna, raznega usnja, sukanca, firneža, terpentina, silikativa, miniuma, razne krede, sode in raznih čopičev.

× **Dne 28. januarja** se vrši pri Upravi policije v Ljubljani ustna licitacija za dobavo 200 letnih platnenih bluz, 200 letnih kap z dvojno prevleko in kokardo in 33 parov dolgih hlač.

× **V Zagrebu** je umrl Andrej Lenarčič, kmetijski strokovnjak z Vrhnike.

Obrtniški grobovi

× **Viktor Bevc.** Na novega leta dan je umrl v Celju v starosti 59 let, po daljšem trpljenju znani slikarski mojster g. Viktor Bevc. V nedeljo, 3. t. m. ob 15. so ga položili na okoliskem pokopališču k zadnjemu počitku ob veliki udeležbi pokojnikovih prijateljev, znancev in stanovskih tovarišev. Pred mrtvašnico je zbor Celjskega pevskega društva »Olkje« zapel »Vigred«. Po cerkvenem obredu se je predsednik Slovenskega obrtnega društva v Celju g. V. Kukovec z globoko občutenimi besedami poslovil od pokojnega, kjer so mu pevci zapeli žalostinko »Blagor mu«.

Pokojnik je bil soliden in ugleden obrtnik ter značajan in napreden mož. Zapušča vdovo in dve hčerki.

Pokojnemu članu in agilnemu odborniku Slovenskega obrtnega društva v Celju bo di ohranjen časten spomin, težko prizade ti rodbini naše iskreno sožalje.

Ostali grobovi:

Novak Franc, krojač iz Ljubljane, Le-reh Albin, strojni ključavničar iz Ljubljane, Ban Franja, šivilja iz Ljubljane, Čar-

Priporočamo tvrdke, ki oglašujejo v Obrtnem vestniku

man Ivan, sedlarski mojster iz Ljubljane, Bugar Izidor, tapetniški mojster iz Ljubljane.

Razno

× **Kr. banska uprava** je priredila v Celju sedemtedenski krojni tečaj za šivilje, katerega je vodil strokovni učitelj Knafelj Alojzij. Tečaj je zelo lepo uspel ter so si bodoče mojstrice oblačilne stroke pridobile mnogo lepega in koristnega znanja.

× **Poročali smo** preteklo leto o pravdi med Bato in Kristanom, čevljarskim mojstrom v Ljubljani. Za 8. t. m. je bila razpisana tretja glavna razprava v tej zadevi pri ljubljanskem okrajnem sodišču. Kot smo takrat poročali, je tvrdka Bata tožila Kristana, ker je navedel na zborovanju Narodne odbrane v Unionu l. 1933, nekatere resnične in utemeljene trditve. Uradno je bila sedaj razprava preložena na nedoločen čas, bržkone šele po nekaj mesecih. Ne ve se, ali je ta termin preložila tvrdka sama pod vplivom zadnjih izgubljenih pravih v Beogradu in Zagrebu ter išče po 4 letih novih dokazov.

Razpis. Mestna občina opozarja podjetja na razpis za napravo lesenih ograj ob Ljubljani, ki je objavljen v Službenem listu št. 4. str. 15. z dne 13. t. m. 1937.

× **Min. svet je na seji 23. XII.** načelno odobril novi načrt o minimalnih mezdah, ki bodo odslej spadale pod kompetenco banov. Najnižja mezda je 2.50 Din na delovno uro, ki se sme zvišati kvečjemu do 5 Din. Veljavnost mezdnih pogodb traja pol leta. Kvalificirani delavci dosežejo lahko višino dvojne osnovne mezde, ne-kvalificirani pa 25% osnovne. Za vajence velja določilo § 267 o. z. Smisel kolektivnih pogodb je, da se dosežejo tudi višje mezde.

× **Za dijake srednje tehnične ter obrtne delovodske šole** v Ljubljani so razpisane razne ustanove; pogoji so razvidni na Srednji tehnični šoli v Ljubljani.

× **Mestna občina v Ljubljani** je izdala dobrodelne koleke po 50 par in 1 dinar.

»Nekaj važnih določb iz davčne zakonodaje« nadaljujemo v prihodnji številki.

JUGOGRAFIKA

IZDELUJE KLISEJE VSEH VRST
Tiskovna in založna družba z o. z.

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 23

Brandy — Malinovec — Rum
Liker — žganje
F. S. LUKAS — CELJE
! Na veliko !

ŠPEDICIJA TURK Ljubljana

prevzema:

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. — Telefon inter. 24-59 — Vilharjeva c. 33 (nasproti nove carinarnice)

PREVAZANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi kot tudi s tremi avtomobili po dve, tri, in sedem ton nosilnosti. — Telefon interurban št. 21-57 — Masarykova c. 9 (nasproti tovor. kolodvora)

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6

CENTRALA BEOGRAD

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—

GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB
PODRUŽNICA SARAJEVO

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Privilegirane agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Brzjavni naslov: »ZANATSKA«, Ljubljana — Telefon št. 20-30 — Račun Poštne hranilnice št. 14.003.

MALI OGLASI

Mali oglasi trgovskega značaja, prodaja in nakup, se računajo po 50 par vsaka beseda. Oglasi socijalnega in posredovalnega značaja beseda 25 par. Najmanjši znesek 15 odnosno 10 din.

ODLIČEN PISALNI STROJ

po Din 138.— mesečno, dobite le pri tvrdki BARAGA LUDVIK — nebotočnik Ljubljana

OBRTNIKI!

zanimajte se za »Obrtniško samopomoč«, Ljubljana, Beethonova 10. Zahtevajte brezplačne informacije!

Proizvajamo in prodajamo:

P L I N

za obrt in industrijo;
za gospodinjstvo.

K O K S

za kovače; za livarne;
za centralne kurjave.

K A T R A N

za konzerviranje lesa;
za obrezpršenje cest.

LJUBLJANSKA
MESTNA PLINARNA

Plačajte zaostalo naročnino

Gradbena tvrdka

Nerad Franjo

CELJE

Aškerčeva ul. 10

Sukno iz prvovrstnih angleških, čeških in domačih tovarn za moške obleke in površnike nudi v veliki izbiri in po nizkih cenah

M. PŠENIČNIK

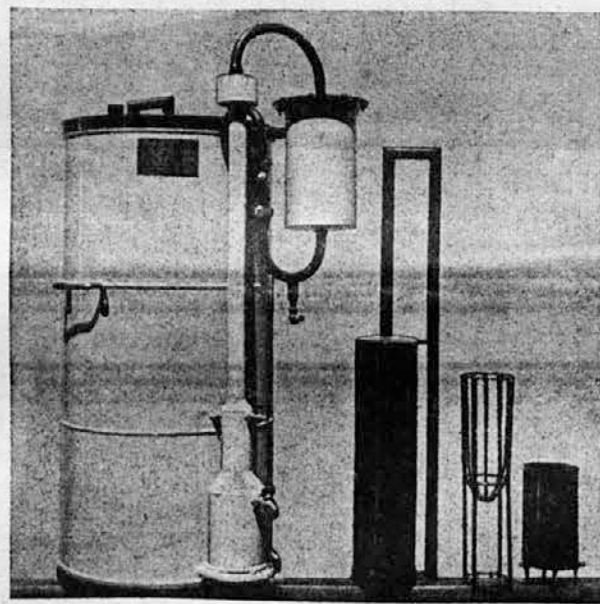
manufakturna in modna trgovina
CELJE

Aga — Ruše

združene jugoslovenske tvornice
acetilena in oksigena d. d., Ruše

priporoča obrtnikom-kovinarjem svojo novo tipo

ACETILENSKEGA APARATA

ki je grajen po najmodernejših tehničnih predpisih in je bil kot prvi aparat jugoslovenskega porekla odobren od banske uprave v Ljubljani na podlagi novega jugoslovenskega »Pravilnika o proizvodnji i upotrebi kalcijum karbida i acetilena« z dne 18. maja 1934. Aparat deluje po sistemu izmeničnega dotikanja karbida z vodo in se dobi v dveh velikostih:

Tipa I

ki proizvaja 3000 l acetilena na uro in se polni z 2.5 kg karbida.

Tipa II

ki proizvaja 5000 l acetilena na uro in se polni s 5 kg karbida.

Zahtevajte naročilnico s potrebnimi pojasnili pri Aga — Ruše

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice
in kredite v tekočem računu vsem
kredita zmožnim osebam in tvrdkam

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Nove vloge	Din 50,000.000.—
Oproščene vloge, prenešene na nov račun	Din 60,000.000.—
Skupno stanje novih vlog	Din 110,000.000.—

Nove vloge vsak čas izplačljive.

OBRESTNA MERA DO 5%

Za vse vloge jamči mestna občina ljubljanska.